

ประวัติพระพุทธศาสนา

บรรจง ไส่ดาดิ

มหาวิทยาลัยมหากุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสุรินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 จุดเริ่มต้นพระพุทธศาสนา	3
บทที่ 2 ตรัสรู้	4
บทที่ 3 การเผยแผ่พระพุทธศาสนา	5
บทที่ 4 สังคายนา	6
บทที่ 5 พุทธศาสนาเถรวาท	7
บทที่ 6 พุทธศาสนา มหายาน	8
บทที่ 7 พุทธศาสนาในเอเชียใต้/ตะวันออกเฉียงใต้	9
บทที่ 8 พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	10
บทที่ 9 พุทธศาสนาในดินแดนตะวันตก	11
บทที่ 10 พุทธศาสนาในประเทศไทย	12
บทที่ 11 องค์การพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน	13
สรุป	14

แนะนำการศึกษาประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์... เป็นวิชาที่อิงหลักฐานข้อเท็จจริงประจักษ์
แสวงหารวบรวมข้อมูลให้รอบด้าน แล้วนำมาตรวจสอบ ขบคิด
ใคร่ครวญ ถกเถียง วิพากษ์ สร้างความมั่นใจบนพื้นฐานแห่ง
เหตุผล การยอมรับฟังความคิดเห็นอื่น ไม่ดิ่งในทัศนะของตน
จนเกินไป จะทำให้เกิดการเรียนรู้โลกได้กว้างไกล ในโลกนี้มี
อะไรให้เรียนรู้อีกมากมาย ขอเพียงเปิดใจ...

บทที่ ๑

จุดเริ่มต้นของพระพุทธศาสนา

๑.๑ ชมพูทวีปก่อนพุทธกาล

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชมพูทวีป
- อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ
- ความรุ่งเรืองของอารยณ์ในชมพูทวีป
- ลัทธิ ความเชื่อก่อนพุทธกาล

บทที่ ๑
จุดเริ่มต้นของพระพุทธศาสนา (ต่อ)

๑.๒ พุทธประวัติช่วงปฐมกาล

- ความรู้เบื้องต้น
- เหตุการณ์ก่อนประสูติ
- เหตุการณ์ตอนประสูติ
- เจ้าชายสิทธัตถะก่อนผนวช

๑.๓ พุทธประวัติช่วงออกผนวช

- สาเหตุที่ออกผนวช
- เหตุการณ์ขณะผนวช

บทที่ ๒

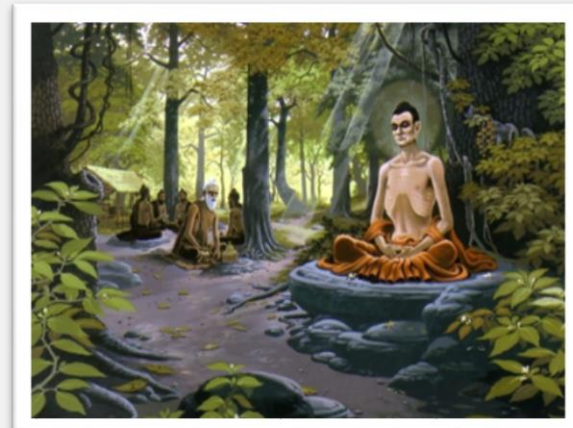
ตรัสรู้

๒.๑ เหตุการณ์ช่วงบำเพ็ญทุกรกิริยา

- แสวงหาอาจารย์
- ปัญจวัคคีย์เฝ้าปรนนิบัติ
- บำเพ็ญทุกรกิริยา

๒.๒ เหตุการณ์ช่วงตรัสรู้

- นางสุชาดาแก้บน
- ถาดทอง
- ผจญพระยามาร
- ตรัสรู้นันทรมสมาสัมโพธิญาณ

บทที่ ๒

ตรัสรู้(ต่อ)

๒.๓ เหตุการณ์ภายหลังตรัสรู้

- ต้นพระศรีมหาโพธิ์
- อนิมิสเจดีย์
- รัตนจงกรมเจดีย์
- รัตนขมรเจดีย์
- อชปาลนิโครธ
- มุจลินท์
- ราชายตนะ

๒.๔ บุคคลผู้ใกล้ชิดพระโพธิสัตว์ก่อนตรัสรู้

- พระนางยโสธรา
- พระราहुล
- นายฉันทะ
- ขวัญการมहाพรหม
- พระเจ้าพิมพิสาร
- นางสุชาดา
- ปัญจวัคคีย์
- อาฬระ กาลามโคตร/ อุทกะ รามบุตร

บทที่ ๓

การเผยแผ่พุทธศาสนา

๓.๑ พระพุทธดำริในการประกาศธรรม

- พุทธสาวก ๖๐ รูป
- การจาริกเพื่อเผยแผ่พระศาสนา

๓.๒ หลักการและวิธีการเผยแผ่ธรรม

- หลักการ
- วิธีการ

๓.๓ สาวกผู้เป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่

- พระสาวก
- พระสาวิกา
- สาวกที่เป็นคฤหัสถ์

บทที่ ๓
การเผยแผ่พุทธศาสนา (ต่อ)

๓.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแผ่

- ปัญหาและอุปสรรคภายใน
- ปัญหาและอุปสรรคภายนอก

๓.๕ พุทธปรินิพพาน

- พุทธกิจ ๔๕ พรรษา
- เหตุการณ์ประจวบก่อนปรินิพพาน
- เสด็จดับขันธปรินิพพาน
- ถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระ

บทที่ ๔ สังคายนา

๔.๑ เหตุที่ทำให้เกิดการสังคายนา

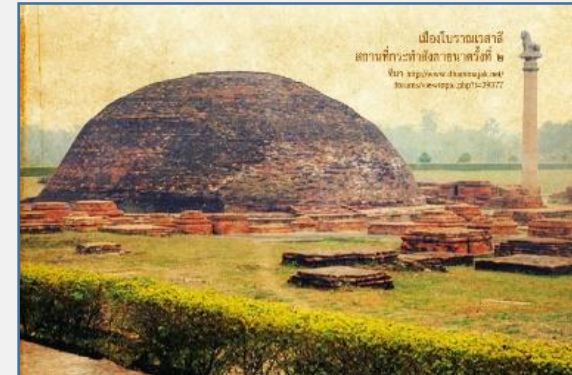
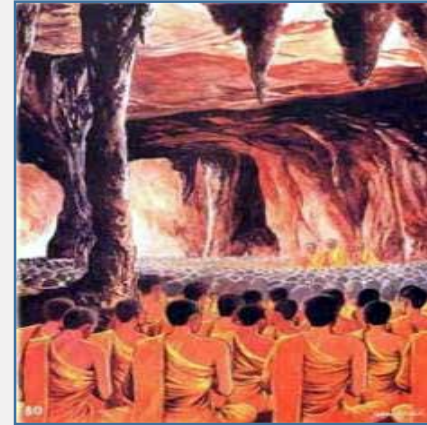
- เกิดจากเหตุภายนอก
- เกิดจากเหตุภายใน

๔.๒ สังคายนาครั้งที่ ๑

- สาเหตุการสังคายนา
- รูปแบบและช่วงเวลา
- บุคคลสำคัญในการสังคายนา
- เหตุการณ์ระหว่างสังคายนา
- ผลของการสังคายนา

๔.๓ สังคายนาครั้งที่ ๒

- สาเหตุการสังคายนา
- รูปแบบและช่วงเวลา
- บุคคลสำคัญในการสังคายนา
- เหตุการณ์ระหว่างสังคายนา
- ผลของการสังคายนา

บทที่ ๔ สังคายนา (ต่อ)

๔.๔ สังคายนาครั้งที่ ๓

- สาเหตุการสังคายนา
- รูปแบบและช่วงเวลา
- บุคคลสำคัญในการสังคายนา
- เหตุการณ์ระหว่างสังคายนา
- ผลของการสังคายนา

๔.๕ สังคายนาครั้งที่ ๔

- สาเหตุการสังคายนา
- รูปแบบและช่วงเวลา
- บุคคลสำคัญในการสังคายนา
- เหตุการณ์ระหว่างสังคายนา
- ผลของการสังคายนา

บทที่ ๕

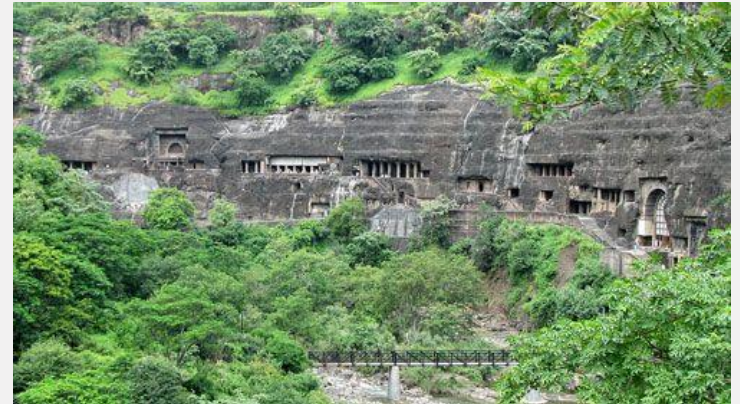
พุทธศาสนาเถรวาท (ต่อ)

๕.๓ บุคคลสำคัญในพระพุทธรศาสนาหลังพุทธกาล

- พระมหากัสสปะเถระ
- พระเรวตเถระ
- พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระ
- พระเจ้าอโศกมหาราช
- พระเจ้ามิลินท์
- พระเจ้ากนิษกะ

๕.๔ มรดกของพระพุทธรศาสนาในอินเดีย

- วัดอโศการาม
- ถ้ำอชันดา
- มหาวิทยาลัยวัลภี

บทที่ ๒

พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน

๒.๑ การเกิดขึ้นและพัฒนากการของพระพุทธศาสนา มหายาน

- การเกิดขึ้นของพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน
- พัฒนาการของนิกายมหายาน

๒.๒ ลักษณะและแนวทางของพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน

- ลักษณะสำคัญ
- แนวทางปฏิบัติของมหายาน

๒.๓ บุคคลและคัมภีร์สำคัญในพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน

- พระอศัสนิก
- พระนาคปรก
- พระวสุพัณณ
- พระทีปังกร ศรีชญาณ
- พระกุมารชีวะ

บทที่ ๒

พระพุทธศาสนาในอินเดีย (ต่อ)

๒.๔ อิทธิพลของพระพุทธศาสนาในอินเดีย

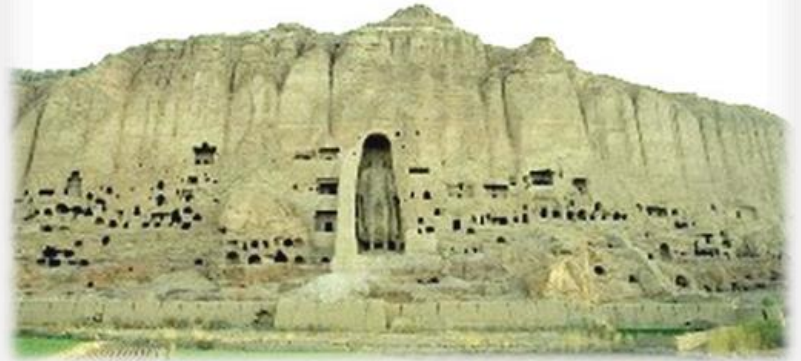
- อิทธิพลด้านเศรษฐกิจ
- อิทธิพลด้านการเมืองการปกครอง
- อิทธิพลด้านสังคม

๒.๕ มรดกของพระพุทธศาสนาในอินเดีย

- มหาวิทยาลัยนาแลนด์
- มหาวิทยาลัยวิกรมศิลา
- มหาวิทยาลัยโสมปุรี
- มหาวิทยาลัยชคัททะเล

๒.๖ ความสูญสิ้นของพุทธศาสนาในอินเดีย

- สาเหตุภายใน
- สาเหตุภายนอก

บทที่ ๗

พุทธศาสนาในเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๗.๑ พระพุทธศาสนาในเอเชียใต้

- พระพุทธศาสนาในประเทศเนปาล
- พระพุทธศาสนาในประเทศอินเดีย
- พระพุทธศาสนาในประเทศภูฏาน
- พระพุทธศาสนาในประเทศบังกลาเทศ
- พระพุทธศาสนาในประเทศศรีลังกา

บทที่ ๗

พุทธศาสนาในเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๗.๒ พระพุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- พระพุทธศาสนาในประเทศเมียนมาร์
- พระพุทธศาสนาในประเทศกัมพูชา
- พระพุทธศาสนาในประเทศ สปป.ลาว
- พระพุทธศาสนาในประเทศเวียดนาม

บทที่ ๘

พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกไกล

๘.๑ พระพุทธศาสนาในประเทศจีน

- พระพุทธศาสนาในอารยธรรมเก่า
- พระพุทธศาสนาในสมัยใหม่
- พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

๘.๒ พระพุทธศาสนาในประเทศเกาหลี

- พระพุทธศาสนาในอารยธรรมเก่า
- พระพุทธศาสนาในสมัยใหม่
- พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

๘.๓ พระพุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่น

- พระพุทธศาสนาในอารยธรรมเก่า
- พระพุทธศาสนาในสมัยใหม่
- พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

บทที่ ๘
พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียง (ต่อ)

๘.๔ พระพุทธศาสนาในประเทศไทยได้หวั่น

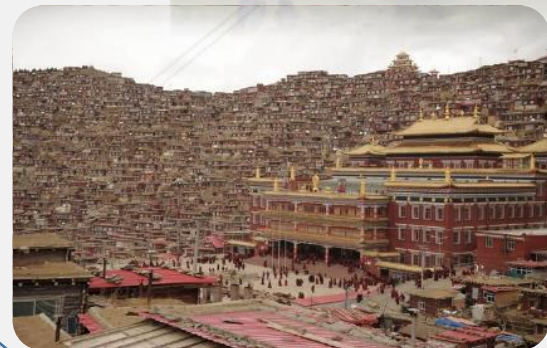
- พระพุทธศาสนาในอารยธรรมเก่า
- พระพุทธศาสนาในสมัยใหม่
- พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

๘.๕ พระพุทธศาสนาในประเทศมองโกเลีย

- พระพุทธศาสนาในอารยธรรมเก่า
- พระพุทธศาสนาในสมัยใหม่
- พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

๘.๖ พระพุทธศาสนาในประเทศทิเบต

- พระพุทธศาสนาในอารยธรรมเก่า
- พระพุทธศาสนาในสมัยใหม่
- พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

บทที่ ๙ พุทธศาสนาในดินแดนตะวันตก

เกี่ยวกับดินแดนตะวันตก

- ทวีปยุโรป
- ทวีปอเมริกา
- ทวีปออสเตรเลีย
- ทวีปแอฟริกา

๙.๑ การแผ่ขยายของพระพุทธศาสนาในดินแดนตะวันตก

- การแผ่ขยายของพระพุทธศาสนาช่วงแรก
- การแผ่ขยายของพระพุทธศาสนาช่วงที่ ๒
- การแผ่ขยายของพระพุทธศาสนาช่วงที่ ๓

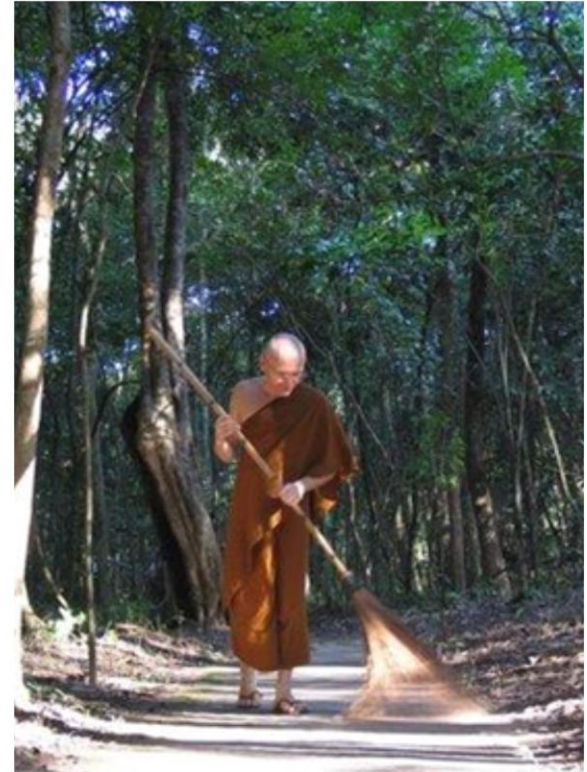
บทที่ ๙ พุทธศาสนาในดินแดนตะวันตก (ต่อ)

๙.๒ พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในดินแดนตะวันตก

- พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในยุโรป
- พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในอเมริกา
- พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในออสเตรเลีย

๙.๓ อิทธิพลของพระพุทธศาสนาในดินแดนตะวันตก

- ด้านความเชื่อ (ปรัชญา ความคิด)
- ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านการเมือง

บทที่ ๑๐

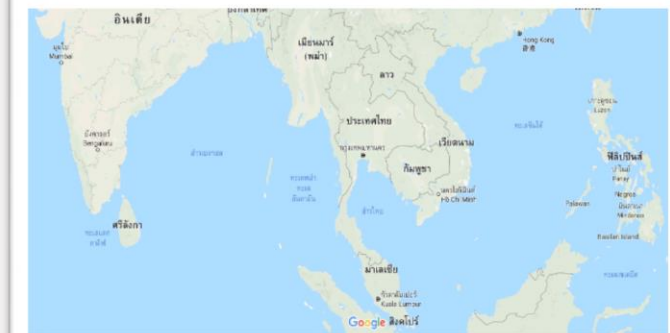
พุทธศาสนาในประเทศไทย

๑๐.๑ การแผ่ขยายพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

- คลื่นพระพุทธศาสนาช่วงแรก
- คลื่นพระพุทธศาสนาช่วงที่ ๒

๑๐.๒ พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

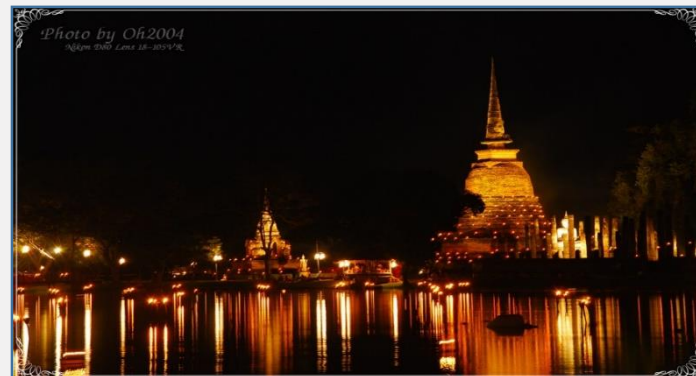
- พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในอารยธรรมเก่า
- พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในสมัยรัตนโกสินทร์
- สถานการณ์ของพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

บทที่ ๑๐
พุทธศาสนาในประเทศไทย (ต่อ)

๑๐.๓ อิทธิพลของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

- อิทธิพลต่อความเชื่อ
- อิทธิพลต่อวัฒนธรรม
- อิทธิพลต่อเศรษฐกิจ
- อิทธิพลต่อการเมืองการปกครอง
- อิทธิพลต่อการศึกษา

บทที่ ๑๑

องค์กรพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

๑๑.๑ พระพุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงในประเทศไทย

- ด้านความเชื่อ
- ด้านวัฒนธรรม ประเพณี
- ด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่

๑๑.๒ องค์กรพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

- กลุ่มแพศวิถิ
- กลุ่มตีความใหม่
- กลุ่มสำนักสวนโมกขพลาราม
- กลุ่มสันติอโศก
- กลุ่มวัดพระธรรมกาย
- กลุ่มวัดหนองป่าพง

บทที่ ๑๑

องค์กรพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน (ต่อ)

๑๑.๓ องค์กรพระพุทธศาสนาที่สำคัญในต่างประเทศ

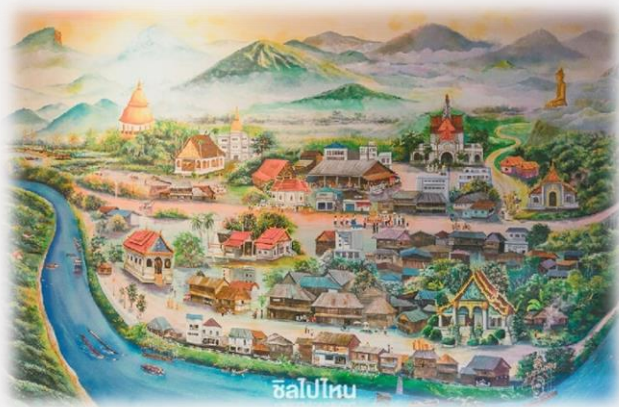
- ชุมชนปฏิบัติธรรมแห่งสังฆะหมู่บ้านพลัม
- ชุมชนทิเบต
- สมาคมมหาโพธิ์

บทสรุป
ประวัติพระพุทธศาสนา

บทสรุปสำหรับนักศึกษา...

- เรียนวิชาประวัติพระพุทธศาสนาแล้วได้อะไรบ้าง...
- เรียนวิชาประวัติพระพุทธศาสนาแล้วจะนำไปพัฒนาศาสนาพุทธให้เจริญรุ่งเรืองมั่นคงสืบไปในอนาคตได้อย่างไร...

บทสรุป
ประวัติพระพุทธศาสนา

บทสรุปสำหรับอาจารย์...

- วิธีเรียนประวัติศาสตร์ที่ดีควรจะเป็นอย่างไร
- จะมีวิธีทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีกว่าเดิมได้อย่างไร
- บทเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้เพียงใด
- วิชาประวัติศาสตร์พุทธศาสนายังมีความจำเป็นสำหรับนิสิตในยุคปัจจุบันหรือไม่

ถ้าไม่มีพุทธวิปัสสนา แล
มิได้ศึกษาระเบียบวินัย
คนทั้งหลายก็จะดำเนิน
ชีวิต เหมือนดังกระบือ
บอดในกลางป่า

หมวดหมู่ หมวดการศึกษา

หมวดหมู่ หมวดการศึกษา

พุทธสุภามิต

หน้าสารบัญ

การประเมินผลการเรียนรู้

- สอบปลายภาค (ข้อสอบกลาง) ๖๐%
- การร่วมกิจกรรม ๑๐%
- การทำงานกลุ่มและงานเดี่ยว ๑๐%
- การสอบระหว่างภาค ๑๐%
- การเข้าชั้นเรียน ๕%
- การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน ๕%

